

ČAJ

Pro chvíle pohody

ŘÍJEN 2015

Časopis Autorů Jičínska

Básník putuje jako vítr

Básník putuje jako vítr
nad spící zemí,
která křičí ze snů,
jež ji děsí
a nikdo neslyší
ani vítr, ani ji
Dolores Sedmibolestnou
Zemi
Vlast

Marta FRANCOVÁ

109

Vážení čtenáři,

v říjnovém ČAJi se jako host představuje pražská autorka

Marta Francová.

(Jen pro pořádek uvedu, že nejsme příbuzní.)

Vedle literární tvorby se zabývá celou řadou činností, například olejomalbou či tanečním uměním Dálného východu.

V ČAJi se představuje výběrem z její básnické tvorby a realisticko - kontroverzní pohádkou „**Rebelie.**“

Na stránkách “Literární alchymie”

(mimochodem sama je připravuje) jsem objevil mladou brněnskou autorku **Kateřinu Foltánkovou,**

se kterou jsem hovořil mimo jiné o tvůrčím psaní

či studiu žurnalistiky, ale především se přiznala,

že: „**Věřím, že ke mně vhodný námět jednou přijde sám!**“

A přibalila podzimní povídku „**Šípky u staré cesty.**“

Dovoluji si představit zajímavou knihu

Spolku přátel krásného slova z Hradce Králové

„My jsme vám to říkali,“

na které se podílelo 9 autorů (Jan Hloušek, Zuzana Hloušková,

Zdeněk Jarchovecký, Milan Kováč, Iva Mrkvičková, Jaroslav

Svoboda, Lenona Štiblariková, Martin Vondráček a Františka

Vrbenská) a určitě stojí za pozornost.

Tvorbu domácích autorů zastupují básně

Josefa Jindry „Výlety do ciziny“ a Václava France „Role.“

Hezké počtení přeje

Václav

HOST ČAJE:

Marta FRANCOVÁ

Narozena 24.2.1945 v Praze. Psaní poezie a jiné literární a publicistické činnosti se věnuje zejména posledních patnáct let. Pracovala jako překladatelka a přispěvatelka do odborných podnikových časopisů a českého tisku; publikovala překlady, články, reportáže a literární texty - poezii, prózu, aforismy a překlady básní. Zabývá se též žánrem zpívané poezie a tvoří písňové texty včetně jejich zhudebnění. Spolupracovala s Českým rozhlasem, Českou televizí, se soukromými a internetovými radiostanicemi včetně zahraničních (Tchajwan, Čína, Indie). V

říjnu a listopadu 2012 rovněž spolupracovala se zahraniční agenturou zaměřenou na působení na Dálném východě se sídlem v Berlíně. K jejím studijním a tvůrčím zájmům patří obzvláště orientalistika a taneční umění Dálného východu (viz foto). V rámci programů malých divadelních a literárních scén prezentuje svoji tvorbu a vlastní přednáškové, literární, hudební, taneční, dětské i dobročinné pořady. Je členkou Literárního klubu Pegas Mělník a Unie českých spisovatelů; v současnosti působí jako nezávislá publicistka. Účastní se celostátních a regionálních literárních soutěží včetně zahraničních, na nichž získala různá ocenění a obdržela též několik uznání za úspěšné vystoupení a přednes. Vydala celkem sedm sbírek poezie, povídek a esejů a je spoluautorkou publikací Stavitelé chrámu poezie, Básníci nad soutokem, Literární naděje České republiky, publikací literárního klubu Pegas Mělník a dalších sborníků. Věnuje se rovněž výtvarné činnosti, především olejomalbě, částečně i pastelou a kresbě včetně počítačové grafiky. (Kontakt: e-mail: franc51@seznam.cz)

POEZIE MARTY FRANCOVÉ

Zimní podvečer

Sněžení, něžné sněžení
hladí teď zemi mlžně hebkou dlaní
pod pláštěm nebeského hermelínu
Bůh ukryl všechnu světskou špínu
vsi choulí se jak řada bílých dun
a luna tiskne pečeť do stříbrných plání
vzdálený orloj tiše odbíjí
čas rezonancí křišťálových strun:
polím i lidem sladké usínání!

Olejomalba Marty Francové „Zátiší se svíčkou“.

Český rok

Jaro už dýchlo do pupenů jív
vlahý déšť' omyl něžné oči laní
a jižní vítr s divnou vůní moří
se žene nad krajem jak na splašeném oři
slunce je srdce blankytného zvonu,
jenž volá k zmrtvýchvstání

Léto si zpívá žlutou píseň klasů
a noty vlčích máků
skládají hudbu k tanci rorýsů
motýli letí na sněm do tisů
země se tetelí a teple šťastně přede
čas usnul blaženstvím
v tom tichém mnohohlasu

Podzimní nebe s rudou monstrancí -
oblaka jdou jak poutníci
na zádušní mši za léto,
které zemřelo.
Vosk horkých vzpomínek
teď stéká se svící

Zima jí postavila
tisíce hradů z ledu
a posypala roucho démanty -
Sněhová královna
dál hledá svého Kaje.
Rampouchy nad ní pláčou
zamrzlé srdce taje

Moravěnka

Jak ono zlaté víno
se po slunečném kraji rozléváš a voníš
z dalekých dob si neseš pečeť slávy
a lid tvůj, svérázný a dobrý
širokou náruč bratřím otvírá.
A mluva tvoje měkká, někdy drsná
jak hnědá země, moře žlutých lánů.

Morava Velká, světlo boží nad ní
nás dodnes sílí mocným štítem víry
přes všechny bouře, zmatky, změny nové doby
si uchovala vlastní štědrú duši,
jež radost rozdává a baví se a tančí.

Červené víno, vínečko tvé bílé
jak hřeje duši, rozehřívá tělo!
Vesele zpívá šohaj malovaný
vesele proudí družnost na vše strany.

Bratříčku milý, zavíříme v kole
hlavu nám ověňčí zlaté klasy z pole,
jež voní chlebem, nebem, horkým dechem léta
na samém konci světa
já budu vzpomínat na tvoji jižní krásu
Moravo, Moravěnko,
zde slyším zvony chrámů, chorál lidských hlasů,
jež v tvrdých časech váží k soudržnosti
zde naše země, domov tvůj a můj
Moravo, Moravěnko,
Bůh tě opatruj!

Bloudí světem básník (k poctě K.H.Máchy)

Ty, básníku, jenž bloudíš samotěn
jak něžný přízrak
s tváří Ukřižovaného
s trnovou korunou bolesti života
pěvče lásky, topící se v modrých vodách
jezera bludných duší, psanců světa
ty, který kráčíš
svou zemí krásnou, zemí milovanou,
jež svírá tě okovy dále, nedohledných ze dna
přesypů písku tvé i mojí doby -
dej sílu mně, neboť též putuji
po zlatých lukách květů třpytných rosou,
po šerých hvozdech pochyb o jistotách,
kde z očí stromů hořké slzy kanou
tou zemí krásnou, zemí milovanou,
co propadá se do tmy mezi trny,
když růže oněměly, plevel bujně raší
ohně slov vyhasly a múzy odletěly
mlhy jsou sinavé a voní zatuchlinou
jak starý dům, v němž mrtvá krása straší -
Teď bloudím sám a hledám zemi jinou
tam mezi hvězdami, kde nedusím se špínou
a vlny roků plynou, plynou, plynou,
než přikryjí vše hlinou
naší vinou

Básník putuje jako vítr

Básník putuje jako vítr
nad spící zemí,
která křičí ze snů,
jež ji děsí
a nikdo neslyší
ani vítr, ani ji
Dolores Sedmibolestnou
Zemi
Vlast

Koleda pro Karla Havlíčka

Velcí páni,
malí kmáni
necht' nás od nich Perun chrání
slíbili mi první cenu
ted' mě vezou do Brixenu
at' má národ klidné spaní
vrchnosti se dále klaní
věz, Perune, Perunečku,
JÁ se nedám na pokání!

Periferie

Zpustlá zahrada marnosti
cení vylámané zuby plotu
na tři paneláky
propadlé do nicoty
prefabrikované bídy.
Na okraji města a života
člověk klečí v blátě
srdce mu buší v hlíně
kočičí lásky křičí o věrnosti
v kontejnerech se sváží
odpad z jímky citů
a nikdo nevidí
růži, jež kvete
uprostřed bodláků
krásná a čistá

Kupředu levá

Kupředu levá
kupředu pravá
změna je zdravá
z dále nám mává
budoucnost smává -
šťastný Jim

For sale

Na prodej! křičí doba ze všech stran
vše se dá koupit nebo prodat
banka je božstvo, peníz světapán
na prodej byty, domy, díla generací
tvůj čas, tvá práce, život, který letí
a často neví kam, zbudou jen prázdné ruce
žijeme na jarmarku věcí jak na hromadě smetí
vše se dá koupit nebo prodat
tvůj úspěch, pád, výnosné exekuce
i dětské sny, jež vichr sráží v bláto
tvá bytost terčem palby marketingu
zlověstná alchymie přetváří bídu v zlato
měna - je různá, ale bez rozdílu
měna - se nemění, protože zná svou sílu
v lomozu frází myšlenka se ztrácí
a duch se chystá k cestě na kastraci
neprodejní se krčí hrdě v stínu světa
a vzpomínají tiše na Hamleta
anebo -- ?

Volný pád

Svět se nám točí hladce
v spirále globalizace
z plakátů vábí sladce
požitků lstivá tvář
vesele vpřed, nemáme na vybranou
tam kdesi v blízké dálce
tam za poslední branou
už houká černý vlak
jak osudovou hranou,
jíž zvoní všem, co v boji stáli stranou
a do příbytků duší
se vkrádá chladný žhář -
pravda a klam -
kdo z nich je větší lhář?

Řeka

Čas mladých lásek dávno v kraji zhas
řeka tu plyne mírně jako kdysi
a v dále spíná vlhké dlaně břehů.
Dnes žaluje, jak málo zbylo z krás,
jež vroubily jí cestu od hor k lidem.
Špinavý potok, opuštěný sklad
v hromadě odpadu se zabydlely krysy
to soumrak bohů na hladinu pad
a smutek čiší z bledých vodních řas.

Je mi tě líto, řeko modrooká
tvůj tichý pláč je nevyřčená sloka
o lidském sobectví -
snad přepíše ji někdo lepší z nás

Poklusem

Poklusem, poklusem
za vyšším výnosem
šťěstí nám uniká,
potvora, před nosem.
Nebuďme již déle štvanci
dejme sobě novou šanci
sjedme rovnou ze silnice
tam, kde voní borovice
neskončíme jako psanci
byť s honosným funusem

Marta Francová

Rebelie

(Pohádka realisticko - kontroverzní)

Byl jednou jeden statek a v něm žili sedlák, selka a spousta domácích zvířat. Sedlák byl hrubián, selka lakotná a proto nebyli ve vsi vůbec oblíbeni. Domácí zvířata, ač jim sloužila oddaně, trpěla často hladem a špatným zacházením. To trvalo již dlouho a naděje na změnu byla mizivá, neboť situace se postupem doby spíše zhoršovala.. Proto se několik zvířat rozhodlo, že utečou a budou žít

venku na svobodě. Byli to myš, králík, slepice, kočka, pes, vepřík, osel a kůň. Za vesnicí byl les, pole a louka, plán byl připraven, navíc panovalo krásné letní počasí. Toto rozhodnutí a okolnosti vlyly vzbouřencům do srdcí nebývalý pocit odvahy a solidarity. Počítali rovněž s tím, že lesní a polní zvěř se stane jejich spojencem a uskuteční se později příležitost společně napadnout statek a osvobodit ostatní domácí zvířata. Odpřísáhli si vzájemnou pomoc a věrnost a jedné teplé noci opustili všichni potichu statek.

V přírodě byl zpočátku život nádherný. Myš měla dostatek zrní na poli, právě tak slepice a vepřík, králík, osel a kůň se dosyta popásali na bujně louce. Kočka lovila polní myši a ptáky v lese a vybírala jejich hnízda. Protože pes nic podobného neuměl, ponechávala mu velkomyslně něco ze své kořisti. Zkrátka idyla.

Pak se najednou karta obrátila.

Z lesa přiběhla lasice a slupla myš. Nikdo jí nepomohl.

Potom si liška odnesla slepici. Ani jí nikdo nepomohl.

Zkrátka přišel vlk a sežral králíka. Také jemu nikdo nepomohl..

Další den přiklusal velký medvěd a zakousl a roztrhal vepříka.

Nejdéle přežila kočka, protože se dokázala přizpůsobit přírodě a zdržovala se převážně na stromech. Byla hrdá, soběstačná a pomoc od nikoho nečekala. Avšak ani ona nakonec neunikla. Brzy ji vyčíhal myslivec a odstřelil ji jako škodnou.

Když sled těchto tragédií uviděl pes, jenž se po celou tu dobu schovával v hustém porostu, přepadl ho veliký strach a on se rozběhl, co mu nohy stačily, nazpět do statku. Raději psovský život než taková nebezpečí a hrůzy! Věděl sice, že jej hospodář spráská, ale to mu příliš nevadilo. A sedlák ho skutečně spráskal řemenem - inu, jako psa.

Osel a kůň zatím zoufale pádili na opačnou stranu do polí. Běželi a běželi, až přiběhli do zcela neznámé krajiny. Poblíž prašné cesty stál velký mlýn. Mlynář právě počítal na dvoře naskládané pytle s moukou. Když spatřil schvácená zvířata, která mu sama přišla k domu, zaradoval se a zavolal mlynářku. Byla to pěkná statná žena.

"Štěstí přeje dobrým lidem," řekla s úsměvem.

"Štěstí přeje bohatým," opravil ji mlynář.

Žena přikývla a usmála se podruhé. Pak šla a nabídla koníkovi velkou kostku cukru a oslovi čerstvý křehký salát ze zahrady, aby si nerozhněvala Štěstí. Ale nebyla zlá.

Mlynář však byl člověk nesentimentální a ryze praktický. Ihned naložil oslovi na hřbet několik pytlů mouky a koně zapřáhl do záložního žernovu, neboť v náhonu bylo málo vody a on myslel vždy na zadní kolečka.

Osel a kůň pokývali hlavami a řekli druh druhu: "Jsme zase doma. Asi je to tak správné."

A sklonili hlavy ještě níž, když mlynář zapráskal bičem. Už jim tak zůstaly.

„Věřím, že ke mně vhodný námět jednou přijde sám!“

ROZHOVOR – KATEŘINA FOLTÁNKOVÁ

Při hledání literárních soutěží jsem na internetu narazil na zajímavé stránky - viz <http://www.literarnialchymie.cz/literarni-souteze/> , na kterých jsem zjistil, že jejich pravidelné aktualizace, a nejen to, pečlivě připravuje Kateřina Foltánková. Přiznám se, že mi toto jméno nic neříkalo, ale začel jsem se do přiloženého životopisu, následně autorce napsal a dnes vám přináším rozhovor s ní. Dalo by se čekat, že při jejím mládí, snad neprozradím příliš, když napíše, že se narodila po “sametu”, nebude curriculum vitae bohaté, ale opak je pravdou. Na stránkách “Literární alchymie” se dozvíte nejen o literárních soutěžích, ale i o tvůrčím psaní. Jsem rád, že Vám můžu prostřednictvím mých otázek a Kateřiných odpovědí představit brněnskou autorku, které držím palce v jejím literárním směřování.

- Bez lásky k literatuře by zřejmě nevznikly vaše zajímavé stránky, nakonec přiznáváte se na nich, že ráda čtete. Jaký druh literatury vás zajímá? Máte svoje oblíbené autory?

Úplně nejraději čtu fantasy, sci-fi a detektivky. Mám také ráda historické romány a příběhy ze současnosti. Pro mě je nejdůležitější, aby měla kniha

silný a dobrý příběh. Pak nezáleží na tom, jaký žánr to je. Vyjmenovat oblíbené autory je těžké, protože si nutně nevzpomenu na všechny. Z fantastiky mám ráda Stephena Kinga, Neila Gaimana, Brandona Sandersona nebo Miroslava Žambocha. Miluji Harryho Pottera a moc se mi líbí i nové detektivky z pera J. K. Rowlingové. Jinak u detektivek mám ráda klasiku jako je Agatha Christie a Dick Francis. Z historických románů jsem si oblíbila Mary Renaultovou.

- Jak moc vás četba ovlivňuje ve vlastní tvorbě?

Četba mě ovlivňuje výrazně, protože když čtu skvělý román, nemám v hlavě volné místo pro vlastní příběh. Proto když tvořím, tak obvykle nečtu. Dobrá literatura je pro mě inspirující v tom, že nastavuje laťku kvality. Ve vlastním psaní se k ní pak snažím přiblížit.

- Psaní je pro vás zřejmě životní potřebou stejně jako dýchání. První úspěchy na soutěžích přišly záhy. Které to byly a jak moc vás “nakoply” do další činnosti?

První soutěž jsem vyhrála v sedmnácti letech. Byl to pro mě velká motivace, protože najednou jsem zjistila, že obstojím ve srovnání s ostatními. A to každého určitě nakopne, aby se dané činnosti věnoval víc. Když se úspěchy dostávají opakovaně, vyloučí to i jistý faktor náhody.

- Jak moc vás ovlivnil kurz tvůrčího psaní u spisovatelky Lucie Lukačovičové?

Zjistila jsem, že dostat zpětnou vazbu od někoho zkušeného, je velký přínos. Jsem z Vyškova, což je bývalé okresní město poblíž Brna. Žádný kurz tvůrčího psaní tam v té době nebyl (a stále není) a já měla k dispozici jen kusé materiály z internetu.

Lucie Lukačovičová byla patronkou druhé soutěže, kterou jsem vyhrála, a právě na předávání cen jsem se dozvěděla, že vede i dálkové kurzy tvůrčího psaní. Zpětná vazba byla přínos, ale díky této zkušenosti vím, že on-line kurz má své limity. Chybělo mi hlavně setkávání s podobně naladěnými lidmi.

- Takže volba studia žurnalistiky byla vlastně předem daná? Nebo jste koketovala s jinou vysokou školou? Jak vaše studia pokračují?

Žurnalistika vůbec nebyla předem daná. Lákala mě, ale nedokázala jsem si představit, že by se introvertka jako já, mohla stát novinářkou. Dlouho jsem neměla jasno v tom, kam si podat přihlášku. Na začátku čtvrtého ročníku jsem si uvědomila, že psaní je opravdu moje silnější stránka a že ji chci dál

rozvíjet. V Česku není na veřejných školách jiný obor, který by se psaní věnoval, než je žurnalistika. Studia jsou už úspěšně za mnou, v červenci jsem odpromovala na Masarykově univerzitě.

- Jak je studiu žurnalistiky náročné? Stiháte při studiu další činnosti? Píšete do novin? Víte, na tu žurnalistiku se ptám především proto, že jsem jeden čas na střední škole taky uvažoval o žurnalistice, ale nakonec jsem skončil někde úplně jinde (jsem zubařem).

Myslím si, že žurnalistika patří spíš k lehčím oborům. Nevzpomínám si na žádného spolužáka, kterého by vyhodili, protože učivo nezvládl. Nejtěžší bývá dostat se vůbec na školu, protože o žurnalistiku je enormní zájem. Příjímací kritéria jsou nastavena opravdu vysoko.

Studium rozhodně není jen za docházku, ale další aktivity se dají stíhat dobře. Například na rozdíl od oborů na filozofické fakultě máme málo předmětů. Magisterské studium je ještě méně časově náročné než bakalářské. Studenti zvládají bez větších problémů na půl úvazku pracovat. Stejně jsem to měla i já, když jsem tři a půl roku pracovala jako novinářka v Brněnském deníku Rovnost.

S volbou zubařiny jste určitě nesáhl vedle. Novináři v regionech nejsou moc dobře placení. Z hlediska tvůrčího psaní má navíc žurnalistika jednu velkou nevýhodu. Když člověk v práci deset hodin denně píše, není lehké najít večer síly na psaní vlastních příběhů.

- Vedete kurzy tvůrčího psaní v Brně, jak takový kurz vypadá? Kde se dá do něj přihlásit? Jak je třeba finančně náročný?

Klasický kurz má deset lekcí po dvou hodinách, ve kterých probíráme jednotlivá témata z oblasti tvůrčího psaní. Dlouho jsem vedla skautský oddíl a vím, že předávat vědomosti nudnou "školní" cestou je úplně zbytečná práce. Proto se snažím, aby moje kurzy byly zábavné a plné praktických cvičení. Na těch se každý nejvíc naučí. Zhruba v polovině kurzu zadám společné téma, na které kurzisté vypracují povídku. Na tomto delším útvaru zkusí uplatit všechny nabyté znalosti. Hotové texty si na hodině předčítáme a každý ode mě a od spolužáků dostane podrobnou zpětnou vazbu. Následně mají účastníci ještě čas zapracovat poznámky a vybrousit text k dokonalosti. Pak z povídek vytvořím sborník, který na poslední hodině slavnostně pokřtíme.

Do kurzu se dá přihlásit přes moje stránky www.literarnialchymie.cz, kde jsou vypsané aktuální termíny. Cena se pohybuje kolem dvou tisíc korun, ale vždy záleží na konkrétním kurzu.

A co absolvent kurzu získá?

Samozřejmě spoustu znalostí, ale za důležitější považuji jiné věci. Jsem ráda, když studenti odchází s tím, že psaní není věda. Všichni jsou na hodinách schopni na moje někdy záludná zadání vytvořit slušné texty. Zvládnout to jen tak za deset minut bez jakékoliv přípravy. Pak si uvědomí, že to dokáží i doma.

Důležitý je i fajn zážitek ve společnosti stejně naladěných lidí. Tvůrčí psavci jsou často introvertní knihomolové, kteří se v běžné společnosti necítí příliš dobře. Na kurzu zjistí, že rozhodně nejsou sami a to je moc dobrý pocit. Přítomnost ostatních autorů taky dokáže skvěle nakopnout k vlastnímu psaní.

Jako fyzickou věc si každý odnese jedno vydání sborníku z kurzu. Spolupracuji s výtvarnicí Janou Šprtovou, která nám vždy vytvoří originální obálku na míru.

- Dokonce jste zasedla v porotě literární soutěže. Jste příkladem člověka, který jen nenaříká, ale dělá neuvěřitelné věci. Jak vás berou účastníci kurzů? A jak vás inspirovala tvorba ostatních autorek a autorů? Objevila se mezi nimi nějaká nadějná hvězdička?

Mluvit za ně nemůžu, ale doufám, že jako starší spřízněnou duši. Nedělám si nárok na absolutní pravdu, zvláště v literatuře by něco takového bylo opravdu nesmysl. Tykáme si a s některými jsem v kontaktu i po skončení kurzu. Jsem moc ráda, že se vše nese v přátelské a neformální rovině.

Inspiruje mě hlavně jejich nadšení a zapálení pro věc. Moc mě těší, že se mezi kurzisty objevilo i pár opravdových talentů. Jen kluk už vyhrál dvě literární soutěže. Ale všichni mí studenti byli určitým způsobem nadaní, žádné kopyto jsem ještě neučila. Talent se hodí, ale myslím si, že ještě víc je potřeba vytrvalost a snaha neustále se zlepšovat.

- Nedávno vám vyšla povídka “Odsouzenec” v časopise “Lžička v šuplíku.” Přiznám se, že tento časopis neznám. Můžete nám jej blíže představit?

Lžička v šuplíku je literární časopis studentů a absolventů bohemistiky v Olomouci. Vychází v tištěné i elektronické formě. Najdete v něm především poezii a prózu začínajících autorů. Nechybí ani rozhovory a recenze.

- V rámci Magnesie Litery byla poprvé vyhlášena cena pro nejlepší blog. I vy jste blogerkou. Myslíte si, že se dá i v této kategorii soutěžit?

Jak je pro vás psaní na blog důležité? Máte představu, kolik lidí vaše stránky čte? Jaké jsou reakce?

Soutěžit se v ní asi dá, ale musí být obtížné dělat nominace. Existuje seznam vydaných knih za uplynulý rok, ale seznam kvalitních blogů nikde k dispozici není.

Psaní na blog je pro mě hodně důležité, protože mě moc baví. Nejvíc se mi líbí, že si sama rozhoduji o tom, jak bude web vypadat a co na něj napíšu. Většinou je to pro mě relaxace. Při psaní příspěvků na blog je také výhoda v tom, že rychle dostanu odezvu od čtenářů. Psaní povídek je běh na mnohem delší trať.

Například na začátku července jsem na Literární alchymii měla denně kolem stovky návštěv. Když zveřejním nový článek a sdílím ho na sociálních sítích, návštěvnost bývá i dvojnásobná. Naprostá většina reakcí je příznivá. Jsem ráda, že články lidi baví nebo jim přináší něco nového.

Návštěvníky nejčastěji zajímá seznam literárních soutěží, který mám na webu. Se svými studenty probírám na kurzu i soutěže a radím jim, jak zvýšit šance na úspěch. Chtěla jsem jim dát tipy na pár aktuálních soutěží, ale zjistila jsem, že nikde na webu není kvalitní a aktuální seznam, ze kterého bych mohla čerpat. Proto jsem dala dohromady vlastní.

- Co zrovna píšete? Chystáte se na něco většího? A máte představu, že kromě novinářiny jednou napíšete svůj velký příběh? O čem by ten příběh měl být?

Mám rozpracovanou povídku s pracovním názvem Finnegan a rorýs. Vím, jak příběh skončí, ale ještě jsem nevymyslela, jak nejlépe vygradovat děj. Doufám, že se mi povídku podaří brzy dokončit.

Ráda zkouším i nové věci a momentálně je to dětský komiks. Pracuji na scénáři s detektivním námětem.

Jako snad každý autor bych jednou ráda napsala román, ale zatím se na to nechystám. Ještě nemám velký příběh, který by stál za dlouhé vyprávění. Zatím vůbec netuším, o čem by měl být, ale věřím, že ke mně vhodný námět jednou přijde sám.

Za rozhovor poděkoval Václav

Kateřina Foltánková

Šípky u staré cesty

Babí léto skončilo a ruce měla celé promrzlé. V jedné držela košík plný václavek, za druhou vedla vnučku. Slunce se už klonilo k západu, když vyšly z lesa. Stoupaly do kopce, za kterým byla vesnice.

„Podívej, babi, padla mlha.“

„Máš pravdu. A pořád houstne. Přidej trochu do kroku, ať stihneš večerníček.“

Kolem cesty bylo stále víc šípkových růží a dalšího křoví. Zarostlo to tady, někdo by se o to měl trochu starat, napadlo babičku.

Mlha zhoustla natolik, že bylo vidět jen na pár kroků před sebe. „Co to je?“ Adélka ukazovala ručkou dopředu na cestu. Bylo tam něco malého, pouhý nezřetelný tmavý obrys.

„To bude zajíc.“ Věc se ale vůbec nepohnula. „Nebo jen velký kámen.“

Když byly pět kroků daleko, napřímilo se to. Stála tam vyhublá postava vysoká sotva metr. Kůži měla průsvitně zelenou a na sobě červené šaty. Ze zrzavých vlasů jí za uchem vykukoval růžový pětilistý květ. „Jé, ona má šaty z šípků, to je divný.“ Dítě z ní nemohlo spustit oči.

Babička se rychle pokřižovala. Bytost stála uprostřed cesty a upírala na něj pichlavý pohled.

Pevně sevřela ruku vnučky a vykročila směrem k poli. Ať je to, co je to, raději, když se tomu vyhneme, pomyslela si žena. Když v tom jí cestu samy od sebe zahradily větve plné šípků a trnů. I po druhé straně polní cesty najednou vyrostla neprostupná hradba. Vyděšeně se rozhlédla, ale kolem byla všude mlha a ani na les už neviděla.

„Musíte zaplatit mýtné,“ řekla vysokým hlasem divoženka.

„Tohle je veřejná cesta a každý si po ní může chodit, jak chce!“

„Ne. Tahle cesta je odjakživa moje.“ Vycenila drobné zuby a neustoupila ani o píd’.

„Já se bojím,“ zakňouralo děvčátko. Babička rychle položila košík a po kapsách našla několik drobných mincí, které jí vrátil řidič autobusu. „Tady máš.“ Hodila je před stvoření na zem.

Divoženka peníze zvedla a prohlížela si je, jako by je nikdy předtím neviděla. „Jsou studené...“ udivilo ji a pak je zahodila. „Chci mýtné, ne nějaké plíšky! Dejte mi krev.“

Adélka se k babičce těsně přitiskla. Bytost z kapsy vytáhla velký trn a přibližovala se. Začaly volat o pomoc, ale všechny zvuky rychle utlumila mlha.

„Stačí mi jenom kapka. Opravdu.“

Neměly kam utéct. Babička si nebyla jistá, jestli jí může věřit. „Pak nás pustíš?“

Když jí to bytost potvrdila, dovolila, aby jí píchla do prstu. Ze zvrásněného břicha ukazováčku vytryskla rudá krůpěj. Chladivými rty jí divoženka vysrkla a olízla se.

„A ještě ty,“ ukázala na holčičku.

„Nikdy!“ vykřikla babička a ochranně se k sobě vnučku přivinula.

Najednou začala žiňka zmučeně kvílet a tiskla si břicho. „Já mám hrozný hlad. Je to čím dál tím horší. Nechávám růst takové pěkné šípky, která zaženou každou nemoc. Dřív je lidé chodili sbírat a vždy se párkrát píchli o trny. To bývalo fér, ne?“ Po tváři se jí koulely slzy a z žaludku se ozývalo kručení.

Děvčátko se pustilo babičky a natáhlo k ní ruku. „Trochu si vezmi.“ Stvoření si otřelo oči a slíbilo, že to zabolí jen maličko. Napilo se a nechalo je projít.

Keře se rozestoupily a uvolnily cestu. Když se Adélka otočila, divoženka tam už nebyla. Jen kolem cesty visely na větvích rudé šípky.

Doma je vyhlížel děda. „Kde jste byly tak dlouho?“

„Říkala jsem ti, že jdeme na houby. Představ si, na kopci viděly spoustu šípků. Měl bys je zítra natrhat. Už zase budeš v zimě kašlat, udělám ti z nich čaj,“ řekla babička a tajně mrkla na Adélku.

Další den dědeček přinesl plnou tašku šípků. „Sice jsem se trochu popíchal, ale máme zásoby na celou zimu. A ještě jich tam zbylo! Však jsem o tom pověděl i Procházkové a Sedláčkové, které čekaly na autobus. Zajdou tam hned, jak se vrátí z města. Bojí se, aby to někdo všechno neposbíral.“

MY JSME VÁM TO ŘÍKALI

9 autorů (Jan Hloušek, Zuzana Hloušková, Zdeněk Jarchovský, Milan Kováč, Iva Mrkvičková, Jaroslav Svoboda, Lenona Štiblariková, Martin Vondráček a Františka Vrbenská)
vydal Spolek přátel krásného slova v roce 2014

Pokud jste četli knihu „Odpor je zbytečný“ (vydal Spolek přátel krásného slova v roce 2012), tak vám nemusím styl RE-PRE představovat. Pro ty, kteří knihu hradeckých objevitelů žánru nečetli, uvedu na vysvětlenou (viz str. 1), cituji: „Příběh se stává reálným už ve chvíli, kdy po dopsání textu ještě nestihl zaschnout inkoust na autorově brku.“

Devítka autorů, tentokrát i ze Slovenska, v šestnácti povídkách, které se navzájem prolínají, vystupují v nich stejné osoby nebo rozvíjejí již dříve uvedený problém, představuje zcela nový svět, kde člověk nestačí světu nových objevů.

Znovu se setkáme s Achilleusem Patou, zakladatelem hnutí patariáni. Donedávna neznámý vědec Hynek Krása nám představí svůj objev – faktor ePSÍ, ale to jsou jen zlomky všech událostí, kterými si čtenář knihy projde. Nevím, co vlastně vybrat z uvedených povídek, protože všechno souvisí se vším. Dlouho bych musel vysvětlovat, co jsou to třeba zkratky MOR (str.47, Mobilní Osobní Reklamy), SAM (str.157, Systém Automatického Majordoma), když chytíte virus VanHalvo (str.170). Chtě-li byste doma automatickou lednici XB-47? A co když na místech studentů sedí „teďící“? (str. 139) A dovedete si představit, že se do literární soutěže přihlásí mimozemšťan? A jak je důležité mít psa Čudlíka? A víte, co je Turingův test?

Jestli neznáte odpovědi na předchozí otázky a chcete se je dozvědět, nezbyvá vám, že si přečtete knihu autorů Spolku přátel krásného slova z Hradce Králové. Knihu mohu vřele doporučit, osobitý humor stejně jako v předchozí knize „Odpor je zbytečný“ je všudepřítomný.

Jako malou upoutávku, snad i charakterizaci celého díla, uvedu krátkou ukázkou ze strany 233: „Ale ak hovoril pravdu v tom, že ťa klamal, a teda hovoril pravdu. Ale ak ťa klamal o tom, že klame, tak potom ...“ Rozumíte? Autoři „nám to říkali“!

Václav

JOSEF JINDRA - Výlety do ciziny

Psát básně z návštěv cizích krajů
je snaha dosti nesnadná.
Já bez poznání ženě laju
a ona duchem královna.

Jen podle tváře muže chválím,
že vavřínový chystám věnec.
Snad mu ho na hlavu vsadím
a on je zatím zločinec.

VÁCLAV FRANC - Role

Každý chce hrát hlavní role
a žádnou šmíru v prachu pole
hlavně chce zůstat pořád svůj
i když to není žádná psina
tak život svůj si opatruj
jak hůlku Charlie Chaplina

ČAJ pro chvíle pohody

č.109, říjen 2015, ročník XIV

Vydáno 5. října 2015 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozev dŘevník Borovský

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!